

Posudek vedoucího/oponenta vysokoškolské kvalifikační práce:

Název práce: Otrokovice-Kvítkovice, Tlumačov Kráčiny a další sídliště MOG II na soutoku Moravy s Dřevnicí.

Autor práce: Bc. Dominik Děcký

Autor posudku: prof. PhDr. Ivan Pavlů, DrSc.

Doporučuji k obhajobě (vepsat ano / ne): ANO

Jednotlivá hodnotící kritéria (uvést u každého bodu známku A–F):

- 1) Hodnocení dodržení zadání a jeho naplnění. B
- 2) Struktura práce (přítomnost kapitol podstatných pro splnění cílů práce a relevance jejich obsahu), logika výstavby kapitol. A
- 3) Metodika práce. C
- 4) Práce s literaturou a dodržení citačních norem. A
- 5) Jazyková a pravopisná úroveň práce. B
- 6) Kvalita a úroveň obrazové přílohy, včetně jejího provázání s textem. A
- 7) Celkové hodnocení práce. C
- 8) Slovní komentář, připomínky, náměty, otázky k obhajobě (možno rozepsat).

Hodnocení dodržení zadání a jeho naplnění:

Rozsah práce zahrnuje textovou část (celkem 178 stran). Odděleně je uvedena databáze z nálezů v prostředí M-Excel. Z explicitně uvedených úkolů v zadání není uveden „popis objektů“ a postrádáme podrobnější komentář k „procesu tvorby staré kulturní krajiny“. Ostatní části zadání jsou více méně obsaženy včetně velmi dobré obrazové dokumentace.

Struktura práce:

Struktura práce sleduje osnovu zadání a logika uspořádání kapitol odpovídá obvyklému uspořádání prací, které spadají do kategorie zpracování archeologických nálezů.

Práce obsahuje v jednotlivých kapitolách a podkapitolách popisované skutečnosti, které odpovídají zadání práce. Jsou to jednak *věcné okolnosti* zpracovaného námětu (cíle, prostorové vymezení, kritika pramenů a dějiny bádání), *přírodní prostředí* podle jednotlivých environmentálních okruhů (geomorfologie, pedologie, pedologie, hydrologie) a dále analýza *archeologických nálezů* podle doložených objektů. Nálezy jsou podrozněny podle druhů artefaktů (str. 43-135). V následující kapitole (str.136-150) je podrobné *datování souborů*. Práce je uzavřena shrnutím výsledků a závěrečným konstatováním.

Metodika práce:

Environmentální pozadí zkoumaného regionu je pojednáno v kapitolách 6-8. Nejprve souhrnně pro celý region Zlínska a potom ve stejných kategoriích pro jednotlivé katastrální polohy. V následující kapitole je autor využil pro charakteristiku hospodářského potenciálu poloh, na kterých byly dokumentovány archeologické nálezy. Jsou doplněny i hypotetickými úvahami o komunikační síti, která se přirozeně váže na vodní toky. Informace soustředěné v této části jsou někdy až nadměru podrobné, aniž by byly dostatečně provázány s vlastními archeologickými polohami.

Hlavní obsah práce je soustředěn do kapitol 9 a 10. V první z nich jsou po jednotlivých polohách a prozkoumaných objektech podrobně kvalitativně i kvantitativně popsány nálezové soubory, které byly z nich vyzdvíženy. Tvar a výplň samotných objektů nejsou dokumentovány. Zlomky keramiky byly klasifikovány do základních tříd tvarů podle systému, který je publikován v „Numerickém kódu moravské malované keramiky“. Na části zlomků, které bylo možno klasifikovat, byly vyčísleny jednotlivé tvary a podle možnosti korelovány s charakteristikami segmentů na jejich profilu. Podobně byly kvantifikovány i výzdobné prvky této keramické skupiny. Neklasifikovatelné zlomky nebyly v kvantifikaci uvažovány, což ovšem snižuje vypovídací možnost relativních četností zkoumaných prvků a jejich vzájemnou srovnatelnost.

V následující kapitole je komentováno chronologické zařazení nálezů ze souborů popisovaných v přecházející kapitole. Předpoklady datování, jako je chronologický systém nebo metoda datování jsou implicitně uvažovány jako dané. Proto metodu bychom mohli označit jako srovnávací chronologickou typologii, v jejíchž hranicích se typologicky klasifikované jednotlivosti přiřazují prostřednictvím srovnání s podobnými nálezy do chronologických skupin již publikovaných nálezů. Stejný intuitivní postup, který postrádá základní prvky analýzy nálezů, je zopakován v kapitole 11 z pohledu zpracovávaných sídelních poloh. Snad jediný a pro současnou chronologickou diskusi (*Trampota- Květina 2020, AR 72, 163-193*) významný postřeh nalezneme na straně 169. Autor konstatuje, že objekty datované do MOG IIb , nikdy neobsahují jen prvky z tohoto stupně ale také „určité znaky předcházejícího stupně MOG IIa“.

Práce s literaturou a dodržení citačních norem:

Soupis použité literatury obsahuje všechny položky relevantní ke zpracovávanému tématu. Použitá literatura je odpovídajícím způsobem v textu citována.

Jazyková a pravopisná úroveň práce:

Text práce splňuje nároky odborné publikace, je srozumitelný a uspořádaný. Případné chyby jsou zcela ojedinělé, tradičně snad jen množné číslo středního rodu (str. 38). Obsah byl generován zřejmě před dokončením textu, takže stránkování v obsahu a textu neodpovídá. Automaticky provedená kontrola podobností zachytila některé citované pasáže v kapitole „Přírodní prostředí“, které nejsou formálně označeny uvozovkami nebo kurzivou.

Kvalita a úroveň obrazové přílohy, včetně jejího provázání s textem:

Textová část (celkem 178 stran) je doprovázena kvalitními obrazovými přílohami jednak v textu, jednak v příloze mapami (str. 183-190), fotografiemi (str. 191-259), kresbami (str. 260-352) a katalogem nálezů (str. 352-387). Kresebná dokumentace i databáze jsou s textem provázány odpovídajícími odkazy. Přiložená databáze přináší velké množství dat, které však nebyly využity pro analytickou práci.

Celkové hodnocení práce:

Práce přináší základní informace o nálezech vymezené kulturní skupiny, které byly získány záchrannými výzkumy v části regionu Zlínska. Zvláštního ocenění si zaslouží kapitola „Dějiny bádání“ svým přínosem pro poznání regionálního badatelského detailu. Nálezy jsou velmi dobře dokumentovány a celý soubor dat je po technické stránce dobře provázán informacemi v Katalogu i Databázi. Archeologická data jsou zpřístupněna v obsáhlé části popisu. Část analytická je však spíše jen rozšířením tohoto popisu, který je doprovázen relativními četnostmi zvolených kategorií a jejich jednoduchým zobrazením ve sloupcových grafech. Absence kritiky nálezových souborů a vynechání neklasifikovatelných zlomků prakticky snižují vypovídací schopnost popisných informací. A datování jednotlivých nálezů, případně celých souborů, metodou analogií podle dříve publikovaných materiálů je možno označit jen jako dnes již málo vypovídající. Kapitola „Závěr“ je potom jen komentářem k předcházejícím dvěma kapitolám. Po stránce technického provedení a uspořádání práce je však

možno konstatovat, že autor přesto prokázal schopnost samostatné práce s archeologickými nálezy a dobré orientace v problematice kulturního vývoje mladšího neolitu na Moravě.

Slovní komentář, připomínky, náměty, otázky k obhajobě:

Autor by měl podrobněji při obhajobě vysvětlit:

- a) Použitou terminologii zejména MOG, což je termín pro podunajskou oblast Moravské malované keramiky, nebo jedné skupiny lengyelské kultury.
- b) Podle zadání měl autor uvažovat o hospodářsko-společenském zázemí studovaných nálezů. V daném období již přichází otázka dokladů pastevectví, které by mohlo být doloženo podle druhů zvířecích kostí nebo nálezů na nezemědělských půdách. Autor v podstatě jen opakoval informace z geomorfologie nebo pedologie regionu.
- c) Problematika „stezek“ je důležitá, ale vodní toky nestačí. Proč autor nevyužil například dostupných informací z dobře doložených různých zdrojů surovin štípané industrie?
- d) Proč autor nevyužil informační potenciál z rozsáhlé a velmi dobře zpracované databáze k podpoře svého analogicko-intuitivního datování ze struktury dat nezávislých znaků?

Práci doporučuji k obhajobě

Podpis autora posudku.